

Datum : 25 april 2017

Zaaknummer : 250843

Raadsleden gemeente Gennep

Projectnummer :

Bijlage :

Onderwerp : Raadsinformatiebrief Sociaal Domein mei 2017

Geachte leden van de raad,

Wij hebben met u afgesproken om u regelmatig te informeren over de ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Dat deden we door periodiek een memo Sociaal Domein vast te stellen en dit memo aan u aan te bieden. Per heden wordt het memo Sociaal Domein vervangen door een raadsinformatiebrief.

Waar de taken uit de transitie inmiddels dankzij het harde werk van de vele betrokkenen geland is, moeten we onverminderd hard aan het werk om ook de transformatie van de grond te krijgen en voor Gennep in goede banen te leiden. Daarvoor zijn we in het algemeen aan het werk om zaken beter aan te laten sluiten op de praktijk, onze inwoners nog meer in eigen kracht te laten functioneren, zonder hen in het diepe te gooien en de zo hard nodige netwerken te bouwen en verder te stroomlijnen.

In dit memo vindt u, naast informatie over de stappen die we zetten om de transformatie meer vorm te geven, ook informatie over overige ontwikkelingen die in de (nabije) toekomst op ons afkomen.

Financiën 2016

Ten opzichte van 2015 hebben we voor 2016 hogere decentralisatie uitkeringen ontvangen voor zowel WMO nieuwe taken € 564.000 als voor Jeugdzorg € 689.000, totaal € 1.253.000. Door deze extra middelen waren de budgetten voor de diverse onderdelen wmo/ jeugdzorg hoger.

In de reserve sociaal domein wordt € 600.000 gestort.

Het overschot wordt veroorzaakt door:

Lagere kosten persoonsgebonden budget PGB/WMO	€ 466.000
Lagere kosten huishoudelijk hulp	€ 55.000
Lagere kosten inkoop team toegang/thuiscoaches	€ 225.000
Lagere kosten WMO preventie	€ 30.000
Lagere kosten maatwerk WMO	€ 230.000
Lagere kosten woonaanpassingen	€ 35.000
Lagere kosten kernen en wijken	€ 22.000
Hogere eigen bijdrage	€ 47.000
<u>Hogere kosten Jeugdzorg (excl. PGB)</u>	<u>€ 510.000 -/-</u>
Saldo sociaal domein	€ 600.000

Dit kan als volgt worden verklaard.

In 2016 is er meer gebruik gemaakt van zorg in natura dan het persoonsgebonden budget. In 2015 waren er 110 budgethouders met een gemiddeld PGB van € 9.101. In 2016 waren er 79 budgethouders met een gemiddeld PGB van € 6.824.

De kosten voor de inkoop van team toegang en thuiscoaches zijn lager doordat er een tijdelijke ondercapaciteit was bij de thuiscoaches en medewerkers team toegang.

In 2016 zijn er meer eigen bijdrage ontvangen van inwoners voor de WMO.

Voor de uitvoering van huiskamerprojecten in Milsbeek en Heijen (vrijwillige dagbesteding) waren middelen gereserveerd. De uitvoering hiervan vindt plaats in 2017.

Huishoudelijke hulp, maatwerkvoorzieningen WMO, voorzieningen Jeugdzorg en, woonaanpassingen zijn open einde regelingen. Een aantal van deze budgetten laten een overschrijding zien. De kosten van jeugdzorg daarentegen een overschrijding.

Vooruitzichten 2018 en verder

Voor de WMO nieuwe taken ontvangen we komende jaren minder rijksbijdrage € 100.000. Voor de jeugdzorg ontvangen we komende jaren meer middelen, 2017 € 404.000, 2018 € 509.000, 2019 € 594.000. Deze bedragen zijn gebaseerd op de decembercirculaire 2016 en verwerkt in de begroting 2017 en de meerjarenbegroting 2018-2020.

TRANSFORMATIE

Aanpassing verordeningen en beleid

De verordeningen binnen het sociaal domein worden geactualiseerd en aangescherpt. Dat zullen we zoveel mogelijk integraal gaan oppakken en regionaal afstemmen zodat gebruik wordt gemaakt van regionaal opgebouwde kennis. Verder moet ook het OMO beleid in 2017 worden geactualiseerd. Dat zullen we samen met onze inwoners en overige partners (professioneel en vrijwillig) ter hand nemen, waarbij we er op dit moment van uitgaan dat het OMO beleid in grote lijnen kan worden gecontinueerd. De verordeningen leggen we aan uw raad voor in de raadsvergadering van mei 2017 (wmo) en juli 2017 (jeugd). De verordeningen participatie volgen in het najaar.

Dorpsondersteuners

In Ven-Zelderheide is al enkele jaren een dorpsondersteuner actief. Daarnaast is in enkele dorpen en wijken ook de behoefte aan dorps- en wijkondersteuners. In februari is, mede als onderdeel van het vrijwilligers- en mantelzorgbeleid, een bijeenkomst geweest met alle partijen die betrokken zijn bij de ontwikkeling van dorps- en wijkondersteuners om samen te inventariseren hoe we vorm willen geven aan de functie en ondersteuning van dorps- en wijkondersteuners. Aanwezig waren dorps- en wijkraden, betrokkenen bij de Huiskamerprojecten, de dorpsondersteuner en de Adviesraad Sociaal Domein. De algemene conclusie was dat er met name sprake moet zijn van maatwerk per dorp of wijk. Per dorp of wijk wordt door de betrokken partijen een plan uitgewerkt over hoe zij zelf in hun eigen dorp of wijk de functie van dorps- of wijkondersteuner willen vormgeven en wat zij daarvoor nodig hebben. Zodra dit plan er is, nemen zij contact op met de gemeente voor de

verdere uitwerking hiervan. In dit traject hebben we er dan ook voor gekozen om te sturen op inhoud (dus dat er een dorps- of wijkondersteuner komt) en niet op de planning (wanneer dan?), omdat we bij de voorzieningenplannen hebben ervaren dat dit soort processen in de verschillende kernen een eigen koers, dynamiek en tempo kennen. Daarom kunnen we aan dit resultaat geen concrete deadline verbinden. Wel houden we uiteraard vinger aan de pols.

Monitoring

Tot nu toe zijn we vooral bezig geweest met het verzamelen van cijfers binnen het sociaal domein. Nu de systemen steeds beter gevuld zijn, bij ons, maar ook bij de overige gemeenten, kunnen we langzaam conclusies gaan trekken uit de cijfers en deze nader gaan analyseren. Zo kunnen we trends gaan signaleren, daarop anticiperen en op termijn ook de langetermijneffecten van ons beleid gaan meten. De gegevens over 2016 staan inmiddels in de monitor, deze zullen in juni 2017 aan uw commissie worden gepresenteerd. Deze presentatie zal niet alleen inhoudelijke gegevens bevatten, maar ook bedrijfsvoeringsgegevens.

Convenant met huisartsen

Sinds het begin van de transities wordt er door de consultants van Team Toegang en Thuiscoach samengewerkt met de lokale huisartsen. Hoewel voor informatie uitwisseling zowel door de huisarts als de consultants van de gemeente steeds toestemming wordt gevraagd aan de patiënt/cliënt is het goed om deze samenwerking verder te formaliseren middels een convenant. Dit convenant is 30 maart 2017 tijdens de "Gennepse Proeverij" ondertekend.

Door afspraken te maken, streven de overeengekomen partijen ernaar dat:

- De ondersteuning van inwoners gericht is op het vergroten en aanspreken van de eigen kracht en zelfredzaamheid van inwoners;
- Zorg en ondersteuning zoveel mogelijk dichtbij inwoners wordt geboden, waar deze het meest doelmatig en tegen de beste kwaliteit geleverd kan worden;
- Bij meervoudige problematiek er één integrale aanpak geboden wordt aan inwoners in een doorgaande zorglijn die alle leefgebieden overstijgt. Deze ondersteuning en zorg is in samenhang, zonder sprake van versnippering en gecoördineerd door één casusregisseur (conform de methodiek één gezin, één plan, één regisseur);
- De teams Toegang en Thuiscoach en de huisartsen spelen een centrale rol in de versterking van zorg en ondersteuning in de buurt;
- De versterking en verdere ontwikkeling van hulp en ondersteuning een gedeelde ambitie is van alle partijen en noodzakelijk om de kwaliteit van deze ondersteuning voor inwoners te verbeteren;
- Er doelmatig gebruik wordt gemaakt van de door gemeente ingekochte specialistische jeugdhulp.

Clïëntervaringsonderzoek.

Ook in 2017 moeten wij weer aan de slag met het clïëntervaringsonderzoek (CEO) Jeugd en Wmo. Dat is wettelijk verplicht en we voeren dit als regio uit. De Participatiewet zal als integraal onderdeel van het Sociaal Domein bij de clïëntervaring betrokken worden, ondanks dat hier geen wettelijke verplichting onder ligt. De regio maakt daarbij gebruik van

de ervaringen die de gemeente Gennep vorig jaar heeft opgedaan. Voor de participatiewet bleek het lastig om in voldoende aantallen respons te krijgen. Er is daarom extra aandacht besteed aan de opzet en eenvoudige bewoordingen van de vragenlijst. De uitkomsten van het CEO geven een beeld van de door cliënten ervaren kwaliteit van hulp en ondersteuning vanuit Jeugdhulp, Wmo en Participatie. Het is dus een belangrijk instrument in de monitoring van de situatie en de resultaten van de transitie. We onderzoeken de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening, maar ook de kwaliteit van de diensten van de verschillende aanbieders. Het CEO zal in maanden mei en juni voor heel Noord-Limburg gezamenlijk worden uitgevoerd. De resultaten zullen in juli bekend zijn.

Nieuwe aanpak arbeidsmatige dagbesteding

In het kader van zowel de Wet maatschappelijke ondersteuning als van de Participatiewet is het van belang dat mensen die buiten het arbeidsproces staan, actief blijven of weer actief kunnen worden. In het OMO beleid is dit destijds ook vastgelegd. In de praktijk komen we tegen dat mensen door zorggerelateerde regieproblematiek soms niet tot participatie in het arbeidsproces komen, terwijl ze eigenlijk de capaciteiten wel hebben. In de komende maanden starten we daarom samen met UNIK en INTOS met nieuw initiatief voor dagbesteding bij een reguliere ondernemer (dus geen zorginstelling) die in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen enkele plekken heeft aangeboden. De begeleiding zal plaatsvinden met natuurlijke begeleiders, 'stage'begeleiders die in dienst zijn van het bedrijf zelf, dus geen aparte jobcoaches. Wel zal er tijdens de proefperiode goede begeleiding van werkgever, werknemers en de inwoner door team Toegang, Intos en Unik. Tijdens de proefperiode zullen we ook gaan monitoren welke effecten de gekozen aanpak heeft. Hiervoor gaan we onder andere de effectencalculator inzetten binnen de Actieer methode, een instrument dat is ontwikkeld vanuit de Hogeschool Arnhem Nijmegen. Met dit instrument kunnen we het effect van de gekozen aanpak meten, niet alleen financieel, maar zeker ook op het gebied van welzijn (is de inwoner door de gekozen aanpak inderdaad beter in staat om mee te doen). Het experiment ronden we af op 1 januari 2018.

Afspraken andere toegangen

Er zijn afspraken gemaakt met andere toegangen. Naast het team toegang zoals we die kennen in de gemeente Gennep zijn er nog andere verwijzers van voorzieningen.

Deze afspraken hebben met name betrekking op de wijze waarop we communiceren, elkaar informeren en gebruik kunnen maken van elkaars kennis. Uiteraard blijft hierbij privacy hoog in het vaandel staan en het communiceren gebeurt alleen in overleg met de burger. Toegangen waarmee we duidelijke afspraken mee hebben gemaakt zijn onder andere:

- De huisartsen (het hiervoor genoemde convenant)
- Ouderen verpleegkundigen
- Raad van Kinderbescherming
- Etc.

Netwerkversterking formeel en informeel

We hebben geïnvesteerd om kennis te maken met nieuwe informele en formele organisaties in het brede sociaal domein. De conclusie was met name dat we elkaar regelmatig moeten blijven ontmoeten. Vanuit het cluster Zorg en Welzijn zijn daarom

aandachtsfunctionarissen aangesteld voor bepaalde thematiek zoals verwijsindex, loverboyproblematiek, minimabeleid, radicalisering etc.. Daarnaast hebben we belangrijke afspraken gemaakt met formele partners zoals Destion, Mooiland maar ook Syntein en het Elzendaalcollege. Ook hebben we meer bekendheid gegeven aan team toegang en veel informatie opgehaald, onder andere door het bezoeken van alle dorpskernen met burgers, vrijwilligers, burgerinitiatieven en ondernemers.

Vergunninghouders asiel

In 2015 en 2016 was er ook in Gennep een verhoogde instroom van asielzoekers die een verblijfsvergunning hadden gekregen. Begin 2015 al, zijn we met een aanpak gestart om meteen vanaf dag één te gaan inburgeren en om alle acties rond vergunninghouders op elkaar af te stemmen. Dit start met Stichting Welkom op Weg die zorgt dat alle formele dingen goed geregeld zijn. Gelijktijdig met het vinden van een woning, wordt vervolgens gezorgd voor de start van een inburgeringstraject en werkervaringsplaatsen bij Intos. Ook wordt direct gestart met maatschappelijke inburgering in de buurten en kernen door de vrijwilligers (taalmaatjes) van de Stichting Vluchtelingenzorg. Elke vergunninghouder heeft zijn eigen vrijwilliger. Voor de basisschoolkinderen hebben we samen met de basisscholen en de kinderopvang en een vrijwilliger van Vluchtelingenzorg een naschools taalklasje opgezet (taalbad), om te voorkomen dat taalachterstand nú, leidt tot onderwijsachterstand in de toekomst.

Vanuit de uitvoering werken we aan een verbetering van de lijnen rondom de vergunninghouders asiel, waaronder het contact met Vluchtelingenzorg, zodat we beter kunnen helpen bij de casusanalyse. Zo kunnen de vrijwilligers aan de slag met passende taken en kunnen we vanuit team toegang ondersteunen bij problematiek die buiten de reguliere uitdagingen van een vergunninghouder liggen (ggz, verstandelijke beperking, niet aangeboren hersenletsel).

De Gennepse Proeverij

Op 30 maart 2017 heeft de gemeente Gennep een grote netwerkbijeenkomst georganiseerd, de Gennepse Proeverij, een erg geslaagde netwerkbijeenkomst voor het sociaal domein. Tijdens de Proeverij hebben ruim 150 spelers uit het sociaal domein kunnen proeven van een twintigtal enthousiaste professionals en burgerinitiatieven die een podium geboden werd. Een avond gevuld met interessante presentaties en enthousiaste gesprekken heeft ervoor gezorgd dat er veel nieuwe contacten en verbindingen gelegd zijn binnen het sociaal domein. Erg bijzonder aan deze avond, naast het enthousiasme en de goede sfeer, was niet alleen het ontstaan van contacten en waardevolle gesprekken tussen professionals uit het sociaal domein, maar ook dat juist de burgerinitiatieven verbindingen hebben gelegd met professionals. Helemaal in lijn met de OMO gedachte. We kijken dan ook met goed gevoel terug op deze bijeenkomst.

WAT SPEELT ER VERDER ?

Plan van aanpak verwarde personen

Alle gemeenten en regio's moeten per 1 oktober 2018 beschikken over een goed werkende aanpak voor mensen met verward gedrag. Concrete handvatten om hier uitvoering aan te

geven, zijn opgesteld in de vorm van bouwstenen. Iedere gemeente in Noord-Limburg maakt op dit moment aan de hand van deze bouwstenen een inventarisatie om te bepalen wat er al georganiseerd is en waar we de komende jaren nog op moeten investeren. Ook ketenpartners worden hierbij betrokken, daarom wordt er in mei een speciale bijeenkomst met ketenpartners georganiseerd. In juni wordt vervolgens ambtelijk een prioritering gemaakt van de acties die nog opgepakt moeten worden op basis van de input die we ophalen tijdens de bijeenkomst met ketenpartners in mei en dan wordt een verdere jaarplanning opgesteld.

Financiële positie INTOS en aanpassing IWGM (LTA 457)

Door externe oorzaken (wettelijke en fiscale regelingen) zijn er financiële tegenslagen bij de uitvoering van het Aanvalsplan INTOS 2015-2018. Er zijn ombuigingsmaatregelen genomen, maar die vangen de tegenslagen niet geheel op. Mede om de sturing op INTOS te verbeteren, wordt de bestuurlijke structuur van IWGM aanzienlijk vereenvoudigd en transparanter gemaakt. Hierdoor dalen de beheerskosten. Het definitieve raadsvoorstel zal naar verwachting op 29 mei voorliggen.

Verhalen kosten WSW op derde gemeenten (LTA 456)

Er is geen afdwingbaar wettelijk recht om woongemeenten te laten meebetalen aan de WSW-kosten. Zij hebben dit in het verleden dan ook stelselmatig geweigerd. Nu met ingang van 2017 ook de rijkssubsidie niet meer via de woongemeenten (Land van Cuijk) loopt, maar rechtstreeks aan de werkgemeente (Gennep) wordt betaald, is het verband van de SW-dienstbetrekking met de woongemeente geheel verdwenen. Wij verwachten niet dat de derde gemeenten (woongemeenten in het Land van Cuijk) van SW medewerkers alsnog vrijwillig in het SW-subsidietekort gaan bijdragen.

Bijstandsuitkeringen (LTA 319)

De toename van de bijstandsuitkeringen is tot staan gebracht. Een overzicht van de genomen maatregelen wordt momenteel samengesteld en naar verwachting in juni 2017 aan de raad voorgelegd. De meerkosten van het toegenomen aantal uitkeringen worden door het rijk gecompenseerd, waarvoor we aansluitend op genoemde raadsbehandeling een vangnetuitkering zullen aanvragen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Gennep,

De secretaris,

Mevrouw J.M. Nijland

De burgemeester,

De heer P.J.H.M. de Koning